Anul 34 — București și Orăștie, la 28 Ianuarie 1937. — CENZURAT — No. 5.

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni și muncitori, întemeiată la Orăștie în anul 1902

Director sufletesc: † Dr. ION I. MOȚA
Director vremelnic: Pr. IOAN MOȚA

Orice scrisori pentru Redacție, să se trimită pe adresa: RED. „LIBERTATEA", ORĂȘTIE (jud. Hunedoarei)

Cererile de abonare și banii pentru foaie, se trimit pe adresa: Admin. „LIBERTATEA" (Moța) BUCUREȘTI I., Calea Victoriei 63.

„Libertatea" este: Proprietatea familiei moștenitoare a lui Ion I. Moța

Apare în fiecare JOI
Un exemplar 2 Lei

CUM A MURIT IONEL MOȚA

Cu arma în mână, — după ce a pus pe fugă pe diavolii roșii!

Scriitorul acestor șire, tatăl lui Ionel Moța, când am aflat știrea despre moartea lui, fără a cunoaște amănunte despre felul cum a murit, m'am cutremurat la gândul că, poate l-a izbit vre-o bombă, vr'un șrapnel, acolo într'un tranșeu și l-a omorât ca pe un nenorocit... Și mulți din cei cari și așa le băgau vină că de ce au plecat în Spania, ar fi zis: »Ei bine, ți-ai căutat-o, ți-ai aflat-o«... Și vor trece mai departe... Și mare era durerea mea...

Peste 2 zile am cetit următoarea dare de seamă primită din Lisabona, de ziarul »Porunca Vremii«:

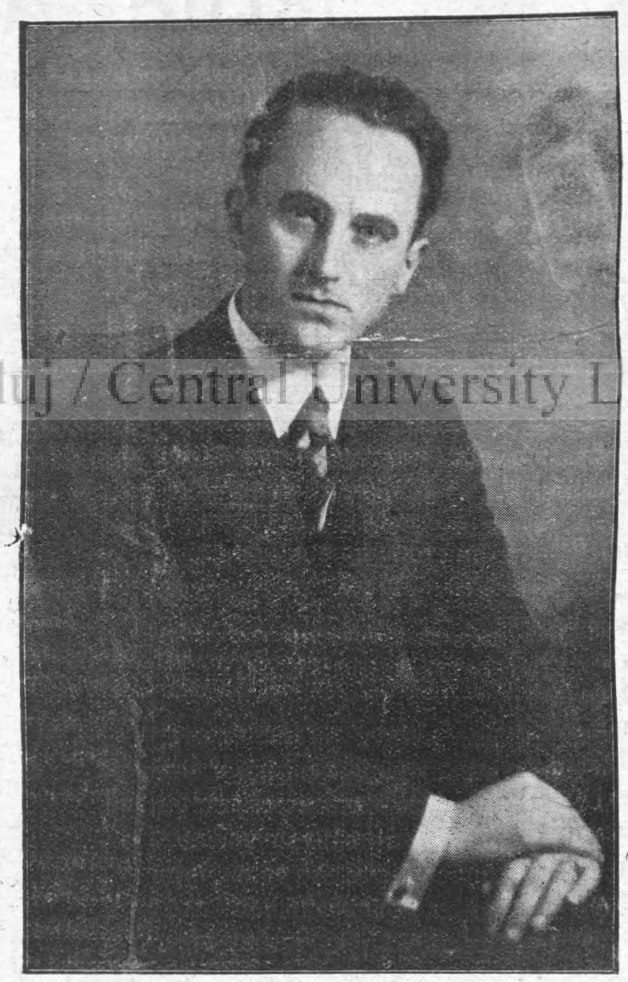
Dramatica moarte a lui Ion I. Moța

»Amănunte senzaționale asupra luptelor din Spania, în cari Comandantul Bunei-Vestiri, după un atac plin de eroism, și-a dat sufletul pentru Hristos«.

Lisabona, 16 Ianuarie. — Ziarul „El Nacion" descrie pe larg, în numărul său de azi, luptele înverșunate ce s'au dat la 4 Ianuarie în jurul localității MAJADAHONDA, la Miază-zi de Las-Rozas, din sectorul Madrid.

„Spitalele din Toledo, — spune „El Nacion", — sunt înțesate de răniți din „BANDERA 6 a TERCIO" căzuți în groaznicele lupte ce s'au dat în sectorul Majadahonda-Las Rozas—El Pradilo, în zilele de 4-5-6 Ianuarie, între trupele generalului Franco și **Divizia roșie internațională**, prevăzută cu 80 de tancuri, de fabricație sovietică (rusești).

„Rănițiì povestesc cu amănunte înfiorătoare lupta dată în zorii zilei de 4 Ianuarie, pe la ora 7, când, în urma unui ucigător bombardament al artileriei naționaliste, „Bandera 6" a pornit la atac, având în față liniile dușmane, ale **Batalionului roșu „Dimitrov"**.

† ION I. MOȚA

„50 de aeroplane trimotoare naționaliste secerau cu mitralierele trupele roșii, dela o înălțime de 50—80 metri. La ora 8 cele dintâi șiruri de trăgători din Bandera 6-a se găseau la 100 metri de marginea satului, apărat cu îndârjire de „milițieni", (de soldații comuniști) din tranșee și din dosul întăriturilor ce-și duraseră. La acestă dată se iviră peste 30 de tancuri rusești, cari, împroșcând cu mitralii pe naționaliști, au reușit să pătrundă în rândurile lor. Moralul (starea sufletească) a voluntarilor, ale căror rânduri se răreau cu fiecare clipă, INCEPEA SĂ SE CLATINE!

„Atunci de-odată, cu un strigăt care stăpâni acel iad, se ridică în picioare, disprețuind (nesocotind) moartea care venea din toate părțile, un tânăr voluntar român, slăbuț și cu fața suptă, dar cu ochii scânteietori și cu gestul hotărât, ia comanda, în locul ofițerilor cari căzuseră și dă ordin într'o spaniolă amestecată cu cuvinte franceze. Se desprind însă cuvintele: Spania și Hristos!

„Este o clipă de cutremurare, de redeșteptare la eroism!

„Moralul voluntarilor se reface îndată! Intră îndată în lucrare aruncătoarele de flăcări împotriva tancurilor! Canonada (bătălia tunurilor) naționaliste se întărește și puținele tancuri sovietice rămase neatinse, se retrag, fug, cu spaimă!

„Tânărul voluntar care luase comanda, cade însă străpuns de o schijă în clipa în care se ridică pe parapetul (pieptul) tranșeelor sovietice CUCERITE! El cade rostind cu o cea din urmă încordare de voință, cuvintele: „Roumanie, Espagne, latinite, Christ" (România, Spania, latinitate, Hristos).

„Din întreaga Bandera 6-a Tercio, nu mai rămăseseră neatinși decât 17 voluntari. Eroismul celor dintâi rânduri, zeciuite, îngăduie însă unui al doilea val, dintr'un Batalion al liniei a II-a, să cucerească MAJADAHONDA, din care milițienii roșii au fugit, lăsând pe teren peste 1200 morți și răniți".

Așa istorisește ziarul spaniol »El Nacion« marea bătălie din 4 Ianuarie dimineața, în care »Divizia roșie« fu înfrântă și izgonită, prin curagioasa aruncare asupra ei a Banderei 6, la chemarea și comanda lui Ion I. Moța, care după ce birui, căzu și el...

Când am cetit acestea, un rând de pietre au căzut de pe inima mea, lacrămile mele au sporit și au rămas tot atât de fierbinți, dar nu mai erau așa de amare, — căci mi-am zis: Totuși, mult l-a iubit Dumnezeu pe acest băiat, dacă chemându-l la moarte, i-a ales această moarte înălțătoare...

A doua zi »Porunca Vremii« aducea un nou raport, primit dela vestitorul său din Spania. Iată ce spune acesta:

»Slujbe religioase pentru legionarii români, în bisericile Spaniei naționaliste«.

„Din ordinul Șefului Statului naționalist spaniol, Generalul Franco, au avut loc Duminecă 17 Ian. în toate bisericile din Toledo și Burgos, slujbe dumnezeești pentru odihna sufletelor voluntarilor din legiunea internațională străină, cari au luptat vitejește pe frontul dela Nord-Vest al Madridului. Numele legionarilor: MOȚA și VASILE MARIN, au fost rostite cu deosebire. In predica pe care a ținut-o azi dimineață la „Grande Madonna" abatele Carlos Rento a vorbit cu emoție despre eroul român Moța, relevând iluminata lui jertfă vitejească pentru latinitate și pentru Hristos și subliniind că numai datorită eroismului lui Moța a fost înlăturată mișcarea de învăluire încercată de batalionul sovietic DIMITROV, mișcare ce ar fi distrus un întreg regiment din Legiunea străină.

„In întreaga Spanie naționalistă, vitejia voluntarilor români este povestită și tâlcuită cu înfrigurare și cu mare uimire!"

Mi-s'a mai luminat sufletul cetind aceste știri. Căci dacă Generalul Franco a dat îndrumare să se facă rugăciuni deosebite pentru voluntarii români căzuți, cu bună seamă că mare a găsit și el vitejia lor și de mare preț fapta lor. Doar că durerea noastră de părinți, pentru pierdere alui, nu scade și numai Dumnezeu ni-o va putea lua...

*

El a gândit mai departe ca noi...

Stând de vorbă cu cunoscuți sau colegi, asupra mersului acestor voluntari la primejdiile din Spania, — multora le-am zis: E lucru înfricoșat la ce s'au dus. Căci nu e acolo război ca războaiele în care, dacă se întâmplă să cazi prins, te duce dușmanul în »tabere de prizonieri«, unde îți dă mâncare mai slabă, te lasă să mai rabzi și foame și frig, dar te lasă încolo așa cum te-a luat. Hienele comuniste însă te taie fășii de viu, te chinue în chip de canibali. De cazi în mâinile lor, să ai și revolverul la tine să-ți iei singur vieața... Și toți spuneau: — Adevărat...

Ei, bine, Ionel Moța a gândit și în privința asta mai presus de noi, a văzut mai departe ca noi!.. Iată, într'adevăr, ce spune »Porunca Vremii« dela 22 Ianuarie:

„După-ce voluntarii noștrii au fost împărțiți la „Bandera 6 del Tercio", armată de linia întâi de luptă, — preotul Dumitrescu i-a spus lui I. Moța că și-a luat o sticluță cu otravă, și de-o fi să cadă prins de comuniști, înghite otrava... I. Moța l-a oprit zicând: Nu! Asta nu! Nici noi ca mireni, de cum cucernicia ta ca preot. Ci, de ne-o fi asta soartea, să cădem prinși în mâinile lor, trebue să îndurăm acolo orice chinuri cu cari ne-ar lovi, așa cum le sufereau creștinii cei dintâi ai lui Hristos!..."

Adecă, nu numai vitejie, ci și mucenicia era gata a primi, pentru a se apropia de Hristos în chipul cel mai vrednic de El. Și toți legionarii au ascultat și așa ar fi făcut, de le era soartea aceea...

Prin asta Ionel Moța a trecut peste hotarul de gândire la care ne oprisem noi, s'a înălțat peste noi...

Arhanghelul Mihail, care i-a ieșit de atâtea ori în cale, și Dumnezeu din Ceruri mult l-a iubit, dacă pentru astfel de hotărâri l-a întărit și sorocit...

Scrisoarea lui I. Moța către părinți care li-s'a dat: după moartea sa

Cu socotirea lui limpede a tuturor lucrurilor şi stăriior din jurul său, şi cu vederea lui aproape sigură în viitor, Ionel Moţa a înţeles că acolo unde merge, e război aievea, război mare, primejdie de moarte în ori-ce clipă, — şi de aceea, înainte de plecare, a scris 6 scrisori: către soţia sa, către părinţi, Căpitanului, către d. Gigurtu, (care-i încredinţase o slujbă şi în casele societăţii „Mica" avându-şi locuinţa), — pentru ca încurcăturile ce ar urma altfel, întâmplându-i se să moară, să fie dinainte regulate. Şi 2 scrisori către dragii săi copii adresate aşa: „Scumpului meu Mihăiaş pe când va fi mare", şi: „Scumpei mele Gabriela pe când va fi mare".. Sunt scrisori ce închid testamentul sufletului său pentru dragii săi copilaşi, în care le va fi arătând, când vor fi măricei, în ce chip să se poarte în viaţă, mergând pe drumul de lumină ce duce la cer, pe care el a mers. Se păstrează neatinse, ca lucruri sfinte.

Mai jos dăm scrisoarea pe care el a scris-o pentru părinţii săi şi surori, 'nainte de a pleca. Apoi a lăsat-o dimpreună cu celelalte, dlui Profesor *Nae Ionescu* din Bucureşti, ca sau să le arunce în foc când ar fi ajuns fără rost, sau, cu durere să ni le dee nouă, dacă soarta aşa va hotărî. Ce bine era ca păstrătorul lor să le fi putut arunca în foc, în loc de a fi silit a ni-le preda nouă...

Iată acum scrisoarea pregătită înainte de plecare, şi ajunsă în mâna noastră după moartea lui:

Bucureşti, 22 Noemvrie 1936.

Iubiţii şi prea mult încercaţii mei părinţi şi dragi surori

Dumnezeu a vrut să fie așa.

Durerea e mare, imensă, o știu. Și mă cutremur de îngrijorare la gândul că ați avea prea puțină putere s'o suportați. Dar, iubiții mei părinți, căutați să vedeți, alături de durerea voastră, toată frumusețea faptei noastre: *Se trăgea cu mitraliera în obrazul lui Christos! SE CLĂTINA AȘEZAREA CREȘTINĂ A LUMII!* Puteam noi să stăm nepăsători? Nu e *o mare binefacere sufletească pentru vieața viitoare, să fi căzut în apărarea lui Christos?* Astfel, pe lângă durere, nu se poate să nu simțiți și o mare înălțare sufletească. Dumnezeu să vă dea puterea de a purta suferința aceasta și a o birui.

Câteva rugăminți de ordin practic: *Nu lăsați să moară „Libertatea"!* Din ea va putea trăi familia mea...

(Aci ne arată, că, neavând altă avere, lasă copiilor săi şi iubitei soţii, singura sa avere, această „Libertate", care îi va ajuta să poată trăi. Foaia să meargă numai pe linia de ţinută ce el i-a dat'o decând o scoate sub îngrijirea sa, ţinuta legionară creştină, pe care o crede mântuitoare pentru neam şi ţară. Apoi urmează:)

»Scumpii mei părinți, în durerea voastră, gândiți-vă la ce au avut de îndurat și alți părinți, ca Moscardo, care a stat de față la telefon la împușcarea fiului său! Și totuși nu a desnădăjduit, ci a luptat și a trăit, pentru a-și împlini datoria!

»Eu așa am înțeles datoria vieții mele. Am iubit pe Christos și am mers *fericit* la moarte pentru El! De ce să vă chinuiți prea mult, când eu am sufletul mântuit, în împărăția lui Dumnezeu?

Grija pentru familia mea să nu vă copleșească. Dumnezeu nu o va lăsa muritoare de foame. *Toate se vor aranja bine.*

Scumpa mea mamă, sunt îngrijorat de moartea de răul pe care și-l va face mama prin lungile neliniști după aflarea plecării pe front, apoi de puterea mamii de a rezista loviturii pierderii mele.

Scumpă mamă, cu lacrimi în ochi îi spun mamii, cât și tatii, ultima mea dorință: *fiți tari*, stăpâniți-vă durerea, și trăiți pentru ocrotirea copiilor mei.

A lor e nenorocirea mai mare, dacă toată lumea își va pierde puterea de rezistență și se va frânge sub povara durerii.

Măcar din dragoste pentru Mihai și Gabriela, repet într'una rugămintea mea fierbinte, de *a fi tari, a fi curajoși. A AVEA ÎNCREDERE ÎN AJUTORUL LUI DUMNEZEU, pentru suportarea nenorocirii personale materiale (CĂCI NENOROCIRE SUFLETEASCĂ NU ESTE!)*

Cât de liniștit aș fi eu, să am încredințarea aceasta, că veți fi tari. De aceea Vă rog să auziți clipă de clipă chemarea mea, implorarea mea: *nu vă lăsați răpuși!* E mai rău atunci.

(Continuare în pagina 4-a)

ARHANGHELUL DELA TOLEDO

Vederea porţii celei mari de intrare în oraşul TOLEDO E o poartă măreaţă, lucrată cu mare măestrie, cum se lucra în Spania în zilele ei de mărire. De cele două laturi ale Porţii sunt bastioane de cetate, rotunde. — In vârful porţii, ca cea mai preţioasă şi cu tâlc grăitoare podoabă: statuia ARHANGHELULUI MIHAIL, marele şi biruitorul Inger ales al Domnului. Şi aci l'au întâlnit legionarii noştri, — şi Ionel a trimis fericit de acolo părinţilor săi ilustrata aceasta postală, arătându-le cu săgeata chipul dragului şi de nădejde dătătorul lui Arhanghel.. Acela l'a însoţit şi la Domnul său din ceruri l-a povăţuit...

Jertfa Arhanghelilor

de *VASILE MILITARU*

...Și iarăși sufletul mi-l frâng,
Și iarăși gem, și iarăși plâng,
Și scriu cu lacrimă fierbinte,
Precum voiu plânge totdeauna, de voi când mi-oi aduce-aminte,
Viteji cu spadă ce străluce,
Cari ați intrat în vecinicie luptând pentru Isus și Cruce...

Asemeni codrului din bazme, care stârnea năprasnic vânt
In clipa când »voinic« din lume o rămurică i-ar fi frânt, —
Întregul vostru neam acuma sub jale sufletul și-a strâns,
Și piepturi s'au umplut de geamăt și ochii s'au umplut de plâns,
Și-au hohotit bătrâni și tineri, și prunci și fete și femei,
Și toate clopotele Țării au plâns în granițele ei,
Când Țării i-a fost dat să știe
Că voi, Legionari ai Crucii, v'ați avântat în vecinicie...

O, ce sărac și cât de strimt
In tot ce poate el să spună, cuvântul omenesc îl simt...
Doar limba Ingerilor are cuvinte cu de foc temei,
Să preamărească jertfa voastră în toată măreția ei,
Arhangheli strălucind ca sorii pe 'naltul vecinicei stei!...

Tu, Moța, ai știut că pleci
De lângă pruncii tăi pe veci...
Altminteri, — sub peceți, închis, —
Cu foc tu nu le-ai fi fost scris...
Și-ai plâns pe fiecare slovă, — însă de toate mai presus,
Punând iubirea ta de Țară, iubirea ta pentru Isus, —
Te-ai smuls din brațele de floare, — și pentru vecii toți te-ai dus...

Te-ai dus cu fratele-ți de cruce,
Cum vijelia doar se duce,
Și'n luptă cu vrăjmașii Crucii, sub fulgerare de obuze,
Tu ai căzut cu-al Țării nume și cu „Isus" pe-a tale buze...
Iar lângă tine, cu privirea trimisă Cerului senin,
Având pe fața lui blajină un zâmbet de 'mpăcare plin,
Cu-acelaș luminiș în suflet, murea Arhanghelul Marin...

O, Țara mea, ei nu vor lacrimi, și nu vor sufletul să-ți frângi,
Dar poți tu să le-asculți dorința, cu mări de lacrimi să nu-i plângi?
Poți tu, pe nume să nu-i chemi,
Poți tu de jale să nu-mi gemi,
Când intre-ai tăi Legionari,
Arhanghelii căzuți în luptă, s'au dovedit atât de mari?!

Da, plânge-i Țară zăbrenită... Și, — statui cari în veci nu pier, —
Din aurul ce porți în suflet, tu fă-le statui pân'la cer,
Că numai astfel tu scăpa-vei de focul cel mistuitor,
Și-ai dovedi că vrednicit-ai — nețărmurită, — jertfa lor!...

Ianuarie. 1937.

Lacrimi pentru Ionel Moța

Telegrame și scrisori primite de părinții lui Ionel Moța, cu prilejul morții sale pe frontul din Spania

Sibiu. — Cu rugăciunile mele către Dumnezeu, sunt lângă durerea de părinte a Preacucernicieí tale și a întregei familii. Profund impresionat, rog primiți înduieratele mele condoleanțe.

Mitropolit Nicolae

Cluj. — Prea milostivul Dumnezeu întărească sufletul greu încercat al părinților. Familiei întregi scumpului său-l odihnească în pacea Împărăției Sale.

Episcop Iuliu Hossu

Cluj. — Năprasnica veste despre moartea fiului D-voastră Ionel, m'a îndurerat profund, cum a îndurerat întreaga Țară. Tânărul și înțeleptul doctrinar al naționalismului izbăvitor ne-a pecetluit cu jertfa propriei sale vieți, apostolatul în slujba lui Hristos și a Neamului. S'a jertfit în eroica tăcere, așa cum a înțeles să și trăiască.

Bunul Dumnezeu să-i binecuvinteze jertfa, iar pe D-voastră să Vă mângâie în cumplita durere, care ne rănește inima și nouă.

Vă rog să transmiteți sincerele mele condoleanțe și stimatei soții a neuitatului Dvs. fiu.

Episcop Nicolae.

Lugoj. — Vestea despre moartea scumpului D-tale fiu pe cel mai glorios câmp de onoare, m'a atins foarte mult. Am cunoscut de mult admirabilele lui calități românești și creștinești. Jertfa care a adus-o pentru a alunga din o țară creștină pe dușmanii Crucii lui Christos, e cât se poate de nobilă și-l ridică și mai mult în fața tuturor românilor de bine. Dumnezeu să-i facă parte cu drepții, cum drepte au fost și gândurile; iar D-voastră să Vă dea tăria ca să puteți purta cu bărbăție creștinească această pierdere, care lovește cu putere în multe suflete.

Episcop Ioan

București. — Primiți cele mai sincere condoleanțe pentru pierderea valorosului fiu al Sfinției Voastre.

Gheorghe Brătianu

Viena. — Sunt îngrozit în tot sufletul de vestea pe care o citesc în gazete. Copilul D-tale pe care eu l-am urmărit în cursul vremii din zilele frământării noastre dela București, mândru, dârz, și cu o lumină a unui ideal în ochi, căzut în Spania în lupta împotriva bolșevicilor.

Mă gândesc la Sf. Ta, la mamă, la toți. Nu sunt cuvinte cu cari să-ți putem aduce o alinare. Prea de vreme, ca lovită de un fulger, s'a stins o viață care trebuia să rodească pentru noi pentru triumful unor credințe.

O singură mângâere îți rămâne D-tale care l-ai crescut în religia jertfei pentru neam: gândul că acest tânăr a căzut cu arma în mână luptând pentru o ideie și că lasă astfel Societății românești, — copleșită în mare parte de-un materialism rușinos, — moștenirea tuturor învățămintelor pe cari le vor trece în conștiința publică bărbăția și onoarea lui.

Părinte Moța, cu adâncă îndurerare iau parte la doliul D tale care e al întregului neam.

Octavian Goga

Cluj, 19 Ian. 1937.

Frate Moța! — Faptul că am avut ocazie să-l cunosc și să-l prețuesc pe Ionelul Tău, mă îndeamnă să-ți exprim condoleanțele mele, luând parte și eu la doliul Tău și al familiei tale.

Singura mângâere Vă poate fi că, dacă după o viață zbuciumată în slujba unei idei mari, i-a fost dat să o încheie eroic, a intrat la nemurire luptând, tot pentru idee, cu aceiași stăruință dârză, ca în timpul vieții. Și-a împlinit rostul său, cu strălucirea pateiică de erou legendar.

Și totuși, nația a pierdut mai mult chiar decât ai săi, căci între contimporanii lui, nu-l văd pe acela care ar fi menit să-l înlocuiască.

Nu numai ca pregătire, dar ca sobrietate și cumpăt. Întrunea în sine, pe lângă calitățile de combativitate dărâmătoare de idoli și de ziduri vechi, și pe acelea de viitor bărbat politic constructor și înfăptuitor. Și ce puțini se găsesc, dintre tinerii generației lui, cari să dispună de astfel de însușiri.

Sincera durere, de care toți oamenii, fără deosebire de partid, au fost cuprinși, dovedește nu numai simpatia pentru legionarul Moța, ci și adâncul regret pentru pierderea suferită de nație, în seceta aceasta de oameni întregi și de caracter.

Dumnezeu dele-ți Ție și la ai tăi, mângâere.

Dr. Alex. Vaida-Voevod.

Prea îndurerată Doamnă Moța, Maica noastră a tuturora, Părinte,

Nu V'am scris; am așteptat pe Ilie să meargă el în persoană să vă spună nemărginita durere care ne-a cuprins pe toți în fața nenorocirii ireparabile. Pierderea lui Moța. Când ne gândim la durerea Dv. a celor care i-ați dat viață, a mamei care l-a crescut, nici nu îndrăznim să ne ridicăm ochii în sus, necum să vă mai deranjăm cu întrebări, cu scrisori, etc... Nu există o durere mai sfâșietoare decât acela pe care o suportați Dv., Mama și Tatăl lui.

Am o mare durere care mă doboară și pe mine, anume aceia că n'am fost destul de prevăzător și nu mi-am pus toate puterile ca să-l opresc de a merge. Insistențele lui au fost însă peste măsură de mari și în lipsa mea (două zile am plecat la Carmen Sylva rugându-l să nu ia nici o hotărâre) a trimis PRIN AVION scrisori, cerând să se trimită bani pentru fondul Solidarității (fondul pentru plecarea în Spania).

Am o mângâere: mă încred în celace a văzut El în uriașa sa jertfă.

El a văzut ceva peste noi, peste Gardă și peste veacuri.

El, a devenit prin felul, bucuria, elanul jertfei lui pentru Hristos, **CREATOR DE RELIGIE NAȚIONALĂ.** Prin jertfa sa, celace eri era un simplu articol, **azi a devenit religie pentru noi și pentru nesfârșitele generații românești.**

El este fundamentul viitoarelor veacuri de mărire românească.

De-acum noi stăm la picioarele lui căci el s'a suit pe culme de Împărat.

Cred în ceeace a văzut sufletul lui și pe care noi abia acum începem a dibui.

Fie-Vă aceasta mângâierea în aceste ceasuri grele, grele de tot.

Că fiul născut din sângele Dv. pe care l-ați crescut în credință pentru Dumnezeu și iubire pentru Neam, este cel dintâiu creator de religie românească, în numele Domnului nostru Isus Hristos, și pe a cărui uriașă frunte, inimă și jertfă se va așeza temelia unei măriri românești. Singura durabilă din toată istoria noastră.

Corneliu Z. Codreanu.

Cluj. — Deplâng alături de întreg Neamul Românesc decedarea tragică a scumpului Dv. fiu Ionel. Groaznica lovitură care a răpit familiei o mare nădejde, națiunii o stea strălucitoare și Țării o nepretuită forță, a cernit sufletele tuturor cari l-au cunoscut.

Vă rog să primiți și să împărtăș'ți întregii familii cele mai adânci condoleanțe.

Iuliu Maniu

Cluj. — Te plâng și te fericesc.

Sextil Pușcariu

București. - La cursurile mele am preamărit eroismul fiului Dvs. Rugăm pe D-zeu să Vă ușureze marea durere.

Trancu-Iași

București. — Plângem cu toții pierderea valorosului Dv. copil. D-zeu să Vă ajute să suportați și această grea lovitură.

Costică Anghelescu

București. — Niciodată o familie românească nu a dat neamului nostru atâta jertfă, cât l-a dat familia Dv., care se înscrie astăzi alături de tot ce înfățișează mai strălucit istoria noastră. Fie ca grija lui D-zeu și recunoștința Țării să Vă dea putere și mângâere.

Mihail Manoilescu

București. — Părinte îndurerat, să ne plângem pe noi că l-am pierdut. Ca om nu-l plângem căci El s'a înălțat în glorie eternă ca sfânt erou al Neamului.

Prof. Găvănescul

București. — Dureros impresionat, rog primiți sincere condoleanțe pentru marea nenorocire ce V'a lovit.

General Văitoianu

Copalnic-Mănăștur. — Îndurerat deplâng alături de Dv. moartea eroică a bunului meu prieten Ionel Moța. Neamul românesc pierde pe unul din aleșii săi. Bătrânul nostru Ardeal, pe conducătorul de mâine. Fie-i țărâna ușoară și-l vom păstra în veci memoria.

Ilie Lazăr

Bacău. — După pomenirea la altarul Catedralei din Bacău a scumpului vostru dispărut, deputații și președinții partidului Național-Creștin din Moldova au ridicat glas de slavă și închinăciune în măreața lor adunare Martirului naționalist Ionel Moța răpus pe îndepărtatul front al Creștinătății amenințate. Deplângem năprasnica prăpădire a unuia din strălucitele nădejdi ale desrobirii românești.

Dep. Cuza, Prelipceanu, Urziceanu, Robu, Adam, Cârlan

Aiud. — Luăm parte cu durere la pierderea ce încercați.

Familia General Nicolau

Cluj. — Alături de crud loviții părinți, deplâng jertfa fiului care pe meleaguri depărtate a murit pentru un act de vitejie creștinească. Fie-vă drept consolare numele ce lasă Ionel Moța.

Prof. C. Cătuneanu

Făgăraș. — Adânc îndurerat Vă transmit condoleanțe.

Inspector General V. Păcală

Sibiu. — Particip din inimă la marea durerea ce v'a lovit. Dumnezeu să Vă mângâie.

Stăniloae

Rectorul Academiei teologice

Dragă Moța. Intenționam să viu în persoană, pentru a-mi exprima condoleanțele pentru ireparabila pierdere ce ați îndurat, și cu voi împreună — întreg neamul!

Trebue să-ți mărturisesc însă, că nu am simțit destulă putere în mine, ca să stau față cu voi și să împrospătez dureri, cari se pot simți, dar nu alina.

Vă rog dar primiți pe această cale din partea mea și a soției mele, expresia adânc simțitelor noastre condoleanțe, împreună cu sincerul regret, că în fața catastrofei ce v'a ajuns, nu ne rămâne alta de făcut decât să spunem cu durere: „Flere possum, sed iuvare non"...

Orăștie, 21 I. 1937.

Dr. Aurel Vlad

Iași. — Dumnezeu să fericească pe fiul erou al crucii, mângâindu-Vă și întărindu-Vă pe voi părinți îndurerați.

Preot Prof. Ţ...

Sibiu. Rog primiți adânc simțitele condoleanțe.

Consilier Nistor

Brașov. — Cu mare durere de inimă am luat cunoștință de moartea eroică a unicului Dv. fiu, mult stimatul nostru prieten Ionel.

Mă simt fericit că am avut ocazie de a-l cunoaște mai de-aproape, fiind adânc impresionat de extraordinarele sale calități intelectuale și morale. Viața sa a fost plină de luptă desinteresată și de sbucium sufletesc pătimind pentru alții..... pentru o soartă mai bună a generației noui.

Credința sa înflăcărată l-a dus pe țărmurile îndepărtate ale Spaniei însângerate, pentru a lupta în contra bestiilor iudeo-comuniste. Acolo a căzut străpuns de un glonte barbar.

Sunt ferm încredințat — și mă știu în deplin acord cu sute de mii de oameni ai acestei țări — că viața martiră a mult iubitului Ionel va trezi milioane de suflete din letargie, dându-le un nou crez politic și un nou ideal moral. Numele său glorios va fi înscris pe veci în istoria acestei țări!

Împreună cu mult încercata familie, jelește și un prieten al răposatului, de altă naționalitate. Primiți vă rog, condoleanțele mele, pe care rog a le împărtăși și îndureratei văduve.

Atotputernicul să Vă mângâie.

Prof. Otto Liebhart

Liceul „Honterus" — Brașov.

Orăștie. În numele meu și al familiei Vă rugăm să primiți sincere condoleanțe pentru ireparabila pierdere ce ați încercat.

Nici odată nu putem uita pe distinsul Dv. fiu; chipul lui blând și bun, inteligența-i sclipitoare și mai presus de toate un suflet nobil și credincios.

A plecat înaripat de o idee sfântă și a căzut pentru ea, întocmai ca apostolii și mucenicii lui Christ.

Dumnezeu să Vă întărească ca să puteți suporta această mare durere, în anii grei ai bătrâneților.

Colonel Rădulescu Nicolae,

comand. Reg. 92 Inf.

Turnu Măgurele. — Vestea uluitoare a pierderii prietenului meu și fiului Dv. Ionel, îmi însângerează inima.

Caracterul, hotărârea, judecata, puterea de convingere, dârzenia lui, l-au fixat în memoria și în sufletul meu, ca pe cel mai darnic și iscusit înfăptuitor naționalist, din generațiile dela 1922 încoace.

Țara pierde în el un apărător neegalat.

Lacrimi amare mă năpădesc la gândul că această forță, acest caracter de icoană, nu mai există.

Primiți Vă rog și durerea mea, pe lângă cea a Dv., ca un plos și jalnic o nagiu.

Dr. I. Simionescu.

(Urmează în numărul viitor)

Da, părinţii lui Ionel Moţa cer aducerea lui la Orăştie

Iaca pentru ce:

Ideea unui „Mausoleu", în care să fie adunaţi cei căzuţi în luptele date de Legiune, pe când se numea „Garda de Fier" sau acum „Totul pentru Ţară", e încă numai un vis, un plan.

Vremelnic ei ar fi înmormântat într'o criptă improvizată lângă „Casa Verde", în Bucureştii Noi, — acolo departe de Bucureştii mari, afară, la o parte. Casa Verde înţelegem că s'a zidit de legionari acolo, neavând putinţă deocamdată a o zidi mai în inima oraşului, — dar când Legiunea va însemna ceva în viaţa acestei ţări, — şi va însemna!, — se va muta ea la centru, la inimă! Mausoleul însă, care ar vrea să fie o vatră de lumină sufletească, ar fi acolo după părerea noastră, prea departe. Par'că ar fi spre bucuria vesparului bucureştean evreesc, care ar putea spune: „Da, da, noi aci, în centru, între Capşa şi Palat, voi acolo afară, afară!.." Şi sufletul lui Ionel n'ar fi fericit auzind aceste şuere de crivăţ în jurul său, peste mormântul său.

De aceea, până vei avea biserica-Mausoleu, cândva-cândva, vremelnic, cum ar sta acolo afară de Bucureşti, Ionelul nostru să vie acasă în Orăştia care l-a născut şi l-a crescut, unde va fi înconjurat şi acoperit de adierile dulci şi senine ale sufletului, ale aerului, ale cerului acestuia curat, românesc şi creştinesc.

Are această Orăştie un trecut frumos cultural şi naţional, îl are şi acum, îl va avea şi în viitor. Avem aci o mare mândrie: un Liceu, doar primul pe ţară prin rezultatele strălucite a învăţăturii ce o primesc cei 400—500 de elevi în el, avem un Gimnaziu de fete, ca mâine Liceul de fete al judeţului, armată, lume românească numeroasă şi de seamă, — mormântul lui Ionel Moţa îşi va avea aci rostul său frumos şi el se va simţi bine în această atmosferă, pe care sufletul său o căuta, o cultiva.

Iar dacă în veri, excursioniştii dornici de a cunoaşte ţara, s'ar abate şi pe aici, — ar avea ce vedea: aci aproape de Orăştie e locul naşterii lui VLAICU cu mormântul lui; mai spre miazăzi e CETATEA LUI DECEBAL LA COSTEŞTI, la a cărei desgropare se lucrează; peste câţiva munţi e SARMISEGHETUZA, spre apus e mormântul lui IANCU, cu Gorunul lui HORIA... E acest judeţ vatra pe care vărsându-se şi amestecându-se viteazul sânge roman, cu dârzul şi mândrul sânge dac, — din cari par'că din amândouă a avut în sine o bună măsură şi Ionel Moţa, — excursioniştii cu dor de învăţătură şi de încărcare a bateriilor inimilor lor cu puteri electrice naţionale şi creştine, nu vor veni în zadar...

Aşa că, în afară de cuvintele inimilor noastre de părinţi, cari îl chiamă, îl cer să-l aibă, măcar până ele mai bat, aci lângă ele, ca să-i îngrijească ele mormântul udându-l cu lacrimile lor, — şi cele de mai sus, grăesc pentru noi... Bucureştii DE AZI, nu ne încântă, nu ne atrag... Ardealul l-a dat, Ardealul l-a iubit mai mult ca oricine, Ardealul îl cere şi el, în pământul său, ca să aibă cu mormântul lui o vatră de lumină şi de foc sacru mai mult.

Tot pentru frumuseţea ţării şi pentru folosul ei este să aibă astfel de vetre luminoase, în toate colţurile ei.

*

— După-ce scrisesem şirele de mai sus, am primit din BUCUREŞTI o scrisoare, dela d. Emil Mureşianu (str. Maior Şonţu), care şi d sa e de părerea de mai sus (deşi nu o scrisesem încă). D sa spune printre altele:

...„Cei doi eroi, nu pot avea mormântul lor glorios şi de veci, într'una din mahalalele Bucureştilor, deşi Casa Verde e perla şi nădejdea mai binelui ce va să vie, şi trebue să vie! — Odihnească ei în pământul ce i-a născut. Ionel Moţa pe malul stâng al Mureşului lin, la intrarea pe dreapta în Orăştie, pe stâncă de-a lui Decebal..."

Parastase, pentru sufletele lor

In toată ţara, prin comunele în cari se găsesc „cuiburi" de legionari, aceşti mai mari şi mai mici fraţi de cruce şi de suflet ai lui Ionel Moţa şi Vasile Marin, au lăsat să slujească în sfintele Biserici, în Casele lui Hristos pentru care ei s'au dus şi au luptat şi au biruit şi numai apoi au murit, — sfinte parastase cu rugăciuni pentru sufletele lor.

Aşa ni-se scrie din MĂNECIU-UNGURENI (jud. Prahova), că îndată ce s'a aflat acolo vestea căderii în luptă a celor doi legionari, s'a adunat tot poporul la sf. biserică slujindu-se parastas şi calde rugăciuni pentru ei. Părintele Tulinescu a vorbit cald şi luminat, spunând:

„Sufletele lor sunt acum de-asupra noastră. Ne văd şi ne îmbărbătează; cerându-ne, în acelaş timp, să ducem, la rândul nostru, mai departe lupta pentru apărarea bisericii lui Hristos, pentru apărarea tradiţiei, a naţiei însăşi, iar corpurile lor odihnesc întru Domnul, sigure că — jertfa lor nu va fi zadarnică!"...

— Mişcătoare e ştirea ce o avem din comuna TELIUC (lângă Hunedoara): Deşi Dumineca trecută s'a servit un parastas pentru cei doi morţi scumpi, acum Duminecă se vor servi încă trei: unul dat de însăşi parohia ortodoxă, unul de legionarii din comună şi unul de familia...

Primească D zeu rugăciunile şi îndrepteze tot mai mult inimile bine înţelegătoare ale creştinilor noştri.

RĂZBOIUL IN SPANIA

e tot cumplit. Luptele se dau cu întreruperi dar aspre. Se vede cum, pe ascuns comuniştii ruşi au trecut prin Franţa număr mare de păcătoşi cumpăraţi cu banii creştinilor, ca să cerce a zdrobi pe apărătorii Spaniei creştine şi naţionale. Dar pân' acum, deşi cu jertfe grele, naţionaliştii se ţin tot biruitori. Se pare că în primăvară se vor da luptele cari vor frânge capul hidrei.

Se spune că simbriaşi pe partea comuniştilor, sunt peste 50.000 din Rusia şi Franţa mai ales, — iar pe partea naţionaliştilor vre-o 40—45.000, din felurite ţări creştine.

Italia fascistă
la parte la durerea noastră

Dl Corneliu Codreanu, Căpitanul legionarilor, a primit din Italia două scrisori, dela doi mari conducători fascişti, prin care aceştia arată durerea pe care a simţit-o Italia cu prilejul morţii celor doi comandanţi legionari pe frontul spaniol.

Cei doi conducători fascişti — Generalul E. COSELSCHI şi Generalul MARIO SANI —, au fost în anul 1933 la Bucureşti, la Casa Verde, unde au cunoscut organizaţia tineretului legionar, şi pe Ionel Moţa.

NOUTĂŢI

Dşoara Smaranda Brăescu, neînfricata aviatoare şi paraşutistă română, a aflat de bine să vestească prin ziarul „Porunca Vremii", că dăruieşte cele 2000 lei pe care i-le adunase ziarul ca ajutor pentru zborul dsale nou plănuit, — familiei rămase orfane a lui Ionel Moţa. Par'că ar vrea să zică: Fac un început, alţii să mă urmeze...

Facem cunoscut că familia lui Ionel Moţa, nu doreşte şi nu va primi nici o colectă ce s'ar face pentru ea. Darul dşoarei Brăescu îl va primi cu mulţumită, dăruindu-l mai departe pentru orice scop de binefacere a Legiunii, — dar nu-l va ţinea pentru sine.

De familia lui Ionel Moţa, va avea Dumnezeu de grijă şi el însuşi o va ajuta de acolo, din cer unde a fost chemat.

De vor porni pe undeva astfel de „colecte", să se ştie că nu s cu ştirea familiei şi că nu vor fi primite. Ar fi o întunecare a pomenirii lui Ionel Moţa, de care s'ar mâhni şi el în cer.

*

Morţii noştri dragi se vesteşte că vor fi aduşi acasă tot cam pe drumul pe care au mers, cu oarecare scurtare: Nu trebue să coboare prin Portugalia şi deacolo pe mare cu vaporul spre ţărmul german, la Hamburg, căci guvernul comunist al Franţei lea dat voie să treacă dară morţi şi peste pământul ei până ajung pe cel al Germaniei. Vor veni astfel trecând pe o parte din Franţa, ating Belgia, intră apoi în Germania, de aci prin Polonia ajung la capul de sus al Moldovei, şi pela Iaşi în jos, spre Ploeşti, la Bucureşti. Aci cei doi soţi de soartă şi de noroc se despart, Vasile Marin rămânând în Bucureşti, unde e născut şi crescut, iar Ionel Moţa, pornind spre Ardeal, la Orăştia lui.

Aşa-i planul până azi, când scriem aceste şire. *Când* aume vor sosi, nu ştim nici noi. E vorba doar de 3-4-5 F[...] bruarie. Se va da de ştire p[...] ziare.

Italia s'a purtat frumos f[...] de scumpii noştri luptători. [...] spus că le pune la îndemâ[...] un vapor al ei să-i aducă [...] mare până la Constanţa. [...] s'a aflat mai potrivit drum[...] de care vorbim mai sus.

*

Baroul advocaţilor din Bră[...] s'a întrunit la 23 Ianuarie [...] şedinţă sărbătorească şi a c[...] stit pomenirea lui Ionel M[...] şi Vasile Marin, pentru jer[...] adusă de ei Crucii şi latinită[...] în Spania, prin care îi soc[...] ridicaţi între marii eroi şi m[...] cenici ai neamului.

*

Numărul acesta şi cel viit[...] ba poate că şi cel de după [...] sunt încă cuprinse cu ştiri [...] jurul morţii redactorului nos[...] şef, — de azi încolo *Direc[...] rul sufletesc* al „Libertăţi[...] căci „Libertatea" se va sc[...] aşa cum el a dorit, cum el [...] socotit că e mai ducător [...] scop pentru biruinţa neamu[...] nostru în ţara lui, asupra vet[...] lui!, — iar după aceea, fo[...] îşi va reintra în vadul regul[...] dând, pe ales şi drept jud[...] cate, toate întâmplările [...] lume şi din ţară.

*

Rugăm pe iubiţii noştri ab[...] naţi, cari voesc să aibă fo[...] noastră şi în anul de faţă (19[...] să trimiţă banii de abonam[...] (de plătire înainte) pe adr[...] dată, la Bucureşti. (Vezi o [...] fruntea foii). Căci celor ce [...] trimit, le mai merge nun[...] numărul viitor (6) şi apoi opr[...] trimiterea foii mai departe.

*

Ordinul Căpitanului.

Pentru ziua când vor so[...] în Capitală rămăşiţele pămâ[...] teşti ale celor doi morţi [...] noştri, Căpitanul a chemat [...] Bucureşti pe Comandanţii [...] nei Vestiri, pe toţi şefii [...] judeţe şi de regiuni, prec[...] şi pe toţi legionarii gradaţ[...]

Ediţia III-a din Calendarul nostr[u]

Săptămâna aceasta a început trimiterea Calendarelor ediţia III-a de 8000 exemplare. Cei ce mai doresc încă, să s[...] CÂT MAI NEÎNTÂRZIAT la Redacţia noastră dela Bucure[şti]

*

Preţul calendarului e:

1 Calendar 10 Lei.

Cine comandă 100 bucăţi, le primeşte cu 8 lei buc[...] trimise pe cheltuiala noastră.

50—100 bucăţi cu 8 lei 50 bani bucata, trimise tot cheltuiala noastră.

20—50 bucăţi cu 8 lei 50 bani bucata, dar trebue să adauge bani de porto, şi anume 15 lei pentru pachet[...] 20—30 calendare, şi 20 lei pentru pachetul de 30—50 calend[...]

5—20 bucăţi, cu 9 lei bucata le trimitem tot noi. Iar [...] ne luăm însă răspunderea dacă se rătăcesc pe poştă. Acei [...] vor să fie siguri că nu se pierd la poştă, e bine să ada[...] încă 10 lei, spre a se trimite RECOMANDAT, când nu se pie[rd].

1—5 bucăţi cu 10 lei bucata, la cari plătim noi p[...] poştal simplu, nerecomandat. Cine vrea să fie sigur că n[u] pierde pachetul la poştă, să adauge 10 lei spre a le trim[...] recomandat. — Depozitarii (vânzătorii) noştri, dacă au [...] pe cele primite şi mai cer, li se mai trimite încă.

Trimiteţi cereri şi bani la:

Administraţia „LIBERTATEA" (I. M[...]) Bucureşti I. Calea Victoriei 63.

Scrisoarea lui Ionel Moţa către părinţi

(Urmare din pag. 2)

Şi ertaţi-mi, scumpii mei părinţi, tot sbuciumul pe care vi l-am adus în viaţă.

Nu l-am adus decât din dragoste de Dumnezeu şi de Neam, din inimă curată.

Vă îmbrăţişez acum cu tot sufletul meu şi sunt sigur că-mi veţi împlini dorinţa de a înfrunta durerea cu tărie şi încredere în mila lui Dumnezeu.

Al vostru mult iubitor,
IONEL.

*

In temeiul acestei scrisori, care e şi testament material şi testament sufletesc pentru noi, — „Libertatea" va apare mai departe, sub îngrijirea tatălui lui Ionel Moţa, — care a condus-o dela întemeiere şi până în anul 1933, adecă 32 de ani, — dar va păstra credincioasă linia de ţinută dorită de Ionel Moţa, linia în a cărei menire izbăvitoare a crezut, a luptat şi s'a jertfit. El va păzi şi supraveghia de acolo de sus, toată nădejdile sale de mai bine. El e de azi încolo Directorul sufletesc al ei.